

LÜHIKROONIKA

• 1.–2. juulini toimus Liivi Muuseumis Eesti Kirjandusmuuseumi kirjandusteaduse VI suvekool „Teedrajav käänne”. Esinesid Tanar Kirs („Eesti luule alguse küsimus”), Tiit Hennoste („Sõnad suhtlevad tähestikuga”), Arne Merilai („Nooruse kiherved”), Johanna Ross („Olmekirjandus ja selle retseptioon kui osa sotsioloogilisest pöördest”), Anneli Mihkelev („Kuidas on tehtud Matsini „Gogoli disko?”), Katre Pärn („Iga vene avangard: (eesti) animatsioonist”), Mari Niitra („Piiride nihutamised lastekirjanduses”), Eliisa Puudersell („Mäng Mati Undi loomingus”), Neeme Näripä („Traagiline pööre antiigist tänapäeva tülitseamise näitel”), Kaisa Maria Ling („Kuidas lugeda kosmoloogiat: Severo Sarduy (neo)barokiteooria luulekogus „Big Bang”). Loomingulisel õhtul Erkki Luugi luulest vestles autoriga Anti Saar. Vestlusringi „Kuidas lugeda Hennos-tet?” juhtis Krista Ojasaar.

• 2. augustil toimus Epp Annuse korraldusel Viti külas Eesti nõukogude aja uurijate välksümposium. Kõnelesid Anu Veenre, Margus Vihalemm, Johanna Ross, Ülo Mattheus, Kädi Talvoja, Andres Kurg ja Linda Kaljundi.

• 15. augustil toimus Eesti Keele Instituudis Eesti-uuringute Tippkeskuse ajalooliste väljendus- ja kultuuripraktikate tööühma seminar rahvuse konstrueerimise eri vaatenurkade teemal.

• 16. augustil peeti Kärdlas Hiiu-maa Muuseumis seminar Hiiumaa jut-tudest, paikadest ja inimestest „Jutte

maalt ja merelt”. Üles astusid Helgi Põllo („Meremeeste rollist Hiiumaa jutu-pärimuse kujunemises”), Reeli Reinaus („Pärimusest kirjandusse. Mõningaid inspireerivaid seiku Hiiumaa välitöö-delt”), Mairi Kaasik, Kärri Toomeos-Orglaan („Hiiumaa muinasjutud Eesti Rahvaluule Arhiivi kogudes”), Risto Järv („Mõnest Hiiumaa metsa- ja mere-muinasjutust”), Helen Kõmmus („Koera-kong ehk hiiumuistendite Leigri oma-pärasest huumorist”), Andreas Kalkun („Mida roppudest naljadest õppida? Feodor Vanahundi (1890–1965) jutu-pärandi obstsõonne osa”), Astrid Tuisk („Uued ja vanad mängud lastemängude andmebaasis”) ja Helle-Mare Kõmmus („„Ega sääl pole kedagi, rahi ike edasi...” Hiiu valsist sõna ja sammuga”).

• 16. septembril toimus Tabivere rahvamajas Emakeele Seltsi, Õpetatud Eesti Seltsi ja Tartu Ülikooli korraldusel konverents „Kaks sajandit õ-tä-hega”. Esinesid Valve-Liivi Kingisepp („Kuidas tuli õ-täht eesti kirjakeel-de?”), Kersti Taal („Eesti keele küsimus Fr. R. Kreutzwaldi kirjavahetuses”), Fred Puss („õ-tähe kasutuselevõtmisest luteri koguduse meetrika- ja personaal-raamatutes Eesti eri piirkondades”), Kristiina Praakli („õ-ga või õ-ta: sotsio-lingvistiline vaade õ kasutusele”), Pire Teras („õ häälduse varieerumine”) ja Taavi Pae („Kuidas õ-hääliku piir jõudis Regio atlasesse?”).

• 16. septembril tähistasid Tallinna Ülikooli Akadeemiline Raamatukogu

ning Eesti Teaduste Akadeemia Underi ja Tuglase Kirjanduskeskus ettekandepäevaga „Õpetajast õpetlaseks – Kyra Robert 100. Uuri ja töö kultuuriloolises Baltika kogus” Eesti raamatukogutege- lase Kyra Roberti 100. sünniaastapäeva. Ettekanded pidasid Aija Sakova („Mõel- des Kyra Robertist (1916–1997)”, Tiiu Reimo, Helje-Laine Kannik („Tallinna XVII sajandi trükised. Kyra Roberti uurimusest retrospektiivse rahvusbiblio- graafia andmebaasini”), Martin Klöker („Der älteste Katalog der Olai-Bibliothek? Ein rätselhafter Fund”), Kaspar Kolk („Vana Tallinna raamatukogu kolm alli- kat: komplekteerimisest XVI sajandil”), Piret Lotman („Kirjataht ja elu varauus- aegsetes eestikeelsetes luterlikes kate- kismustes”), Lauri Frei („Väljamõeldud ilmumiskohad, kirjastajad ja trükkalid Euroopa XVI–XIX sajandi raamatu- loos”) ja Michael Rocher („Die Bestände zur Schulpraxis des 18. Jahrhunderts in Estland und ihre Bedeutung für die europäische Forschung”).

• 21.–22. septembrini toimus Laelatu ja Lihulas rahvusvaheline seminar „Tekstid ja linnud”, mis keskendus lin- dude kujutamisele kultuuris: kirjan- duses, folklooris, kujutavas ja audio- visuaalses kunstis, keskonnaajaloos, aga ka medias laiemalt. Laelatu bio- loogiajaamas esinesid ettekannetega Elle-Mari Talivee (UTKK; „Avian voices and birds in Marie Under’s poetry”), Kadri Tüür (TÜ/KAJAK; „Avian voices in Estonian literature: poetry of Jaan Kaplinski”), Karoliina Lummaa (Turu ülikool; „Picoides tridactylus – poetic descriptions”), Jason Finch (Åbo Aka- demi; „Yeats and the birds: Irish swan or cockney sparrow?”), Freydis Ehrlich, Eve Rannamäe (TÜ; „Reading bones- archaeo-ornithological research illus- trated by a case study from the Late Iron Age Viljandi”), Riho Kinks (Eesti Ornitoloogiühing; „Migrants and refu- gees in Estonian Ornithofauna”), Lau- ri Saks (TÜ; „Bird vision: how do birds see?”), Mall Hiimäe (Eesti Kirjandus- muuseum; „Birds in Estonian traditio- nal folk belief”). Stendiettekandeid oli kaks: Meeli Mesipuu (Eesti Maaülikool;

„Plants named after birds”) ja Monika Hint (TÜ Viljandi kultuuriakadeemia; „Birds in Estonian traditional textile bedcovers”). Teise konverentsipäeva Lihulas avas Andres Kalamees Eesti Ornitoloogiaühingust. Esinesid Peep Ilmet („Kõik on looduse ime” (Juhan Viiding)), Ulrike Plath (TLÜ/KAJAK, UTKK; „Laululinnud baltisaksa koka- raamatutes”), Urmas Sellis (Eesti Ornitoloogiaühing; „Mida taotleb veebi- kaamera paigaldaja ja mis tegelikult toimub sel tandrill? ehk Linnuvaatlu- sed reaalajas veebis”), Marju Kõivupuu (TLÜ; „Linnud ja inimesed. Pärimus- põhine vaatenurk”). Mall Hiimäe (EKM) esines stendiettekandega „Lin- nud eesti rahvausundis”. Öhtul toimus linnuretk Matsallu.

• 22. septembril korraldasid Eesti Rahvusraamatukogu ja Tallinna Üli- kooli Akadeemiline Raamatukogu Tal- linnas seminari „Kõik on noatera peal ja sellepärast nii ilus”, mis oli pühenda- tud Austria poetessi, proosakirjaniku ja mõtleja Ingeborg Bachmanni 90. sünni- aastapäevale ning Viivi Luige saabuval 70. sünnipäevale. Esinesid Eve Pormeister („Kui mitte enne, siis Roomas saad sa seda näha ja kuulda”), Aija Sakova („Varjudest, kartmatusest ja elujõust. Ingeborg Bachmanni ja Viivi Luige poeetiliseest kreedost”), Leena Kurvet- Käosaar („Enese ilmnemine/ilmutamine Viivi Luige romaanis „Varjuteater”) ja Arne Merilai („Viivi Luige sümbolistlik kujunditaju”). Seminari lõpetas luule- kava Viivi Luige ja Ingeborg Bachmanni loomingust.

• 22. septembril toimus Tartus Aka- deemilise Rahvaluule Seltsi ja Eesti Rahvaluule Arhiivi korraldusel ARS-i kõnekoosolek, mille kavas oli kaks ette- kannet: Mall Hiimäe „Eesti rahva- kalendri tähtpäevade tagamaad” ja Urmas Kalla „Võnnu kihkonna kotussõ- jutuq piirkondõ kaupa ja laemal Lõuna-Eesti tagapõhjal”.

• 23. septembril tähistati Tartu Üli- koolis Emakeele Seltsi eestvõttel Euroo- pa keelte päeva üliõpilaskonverentsi- ga. Sektsioonis „Keel luubi all” esine- sid Mirjam Ruutma („Kaassõnad eesti

murretes”), Laura Tüüts („Episteemilise modaalsuse markerite tõeväärtuse tajumine *arvatavasti, võib-olla ja äkki* näitel”), Kairit Tomson („*Panema*-verbi polüseemia ja kasutus grammatilistes konstruktsioonides”), Liina Pärismaa („Christoph Blume keelekasutuse eripärast”). Sektsioonis „Keeled kaardil ja kasutuses” oli viis ettekannet: Siim Antso („Digitaalsed kaardiandmed dialektoloogias”), Anu Seppa („Kirjutaja tekstiosalisena riigieksamikirjandites”), Ekaterina Kornilitsina („Läheneemisviisid metafooride tõlkimisele telesaate „Pealtnägija” eesti-vene tõlgete näitel”), Anna-Olga Luga („Sillamäe elanike eesti keele õpe”) ja Eda-Riin Leego („Vene eesnimede mugandamine komi keelde”).

- 27. septembril peeti Eesti Kirjandusmuuseumis Eesti-uuringute Tippkeskuse usundi ja müütide töörühma seminar, kus põhiettekande „Loodus ja Eesti usund” pidas töörühma juht Tõnu Jonuks.

- 27. septembril toimus Tartus järjekordne loeng sarjas „Keele sajand”: Renate Pajusalu kõneles teemal „Sausure keeleteadlase pilguga”. TÜ semiootika osakonna, eesti ja üldkeeleteaduse instituudi ning Eesti Semiootika Seltsi koostöös elluviidava sarjaga „Keele sajand: Saussure, Linzbach, Jakobson” tähistatakse Ferdinand de Saussure'i teose „Üldlingvistika kursus” ja Jakob Linzbachi teose „Filosoofilise keele printsiipidest” ilmumise 100. aastapäeva ning Roman Jakobsoni 120. sünniaastapäeva.

- 30. septembril toimus Eesti Kirjandusmuuseumis geograafi, kultuuri- ja teadusloolase Vello Paatsi (1948–2015) artiklikogumiku „Rännates Gutenbergi galaktikas” (Ilmamaa, 2016) ilmumisele pühendatud sümposium „Olemise ja teaduse piiridest”. Piiride üle mõtisklesid Ülo Matjus, Tõnu Tannberg ja Erki Tammiksaar.

- 30. septembril korraldas UTKK Tallinnas seminari, kus Rein Undusk kõneles teemal „*Antiqui* ja *moderni*. Ääremärkusi ühe kultuuritipose juurde”.

- 30. septembrist kuni 2. oktoobrini toimus Lätis Läti Eesti Seltsi eestvedamisel soome-ugri festival, mille raames toimus rahvusvaheline konverents „Soome-ugri rahvaste müütiline ja maagiline pärand” („The Mythical and Magic Heritage of the Finno-Ugric Nations”). Esimene päev veedeti Cēsises (Võnnus) ja see oli pühendatud linna 810. aastapäevale. Tutvustati haruldast leidu 2015. aastast: noore tütarlapse matmispaika X–XII sajandist. Teisel päeval Riias peetud konverentsil esinesid Ágnes Kerezi („Khanti Shaman’s Worldview and Tasks”; Ungari), Merili Metsvahi („Folktale about the breastfeeding werewolf in Estonian folklore and its parallels in Finnish traditions”; Eesti), Johanna Toivainen („Trees and death in Baltic and Finnish folk songs”; Soome), Ljudmila Yamurzina („Rituals in the traditional life of eastern Mari people”; Eesti) ning Janīna Kursīte-Pakule ja Juris Urtāns („Mythology of Svētupe in Vidzeme”; Läti).